

ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ZDROWIA PSYCHICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY NA TERENIE MIASTA ŚWINOUJŚCIE

**ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY
W MIEŚCIE ŚWINOUJŚCIE**

Zdiagnozowane problemy wychowawcze występujące w placówkach oświatowych

- Trudności w relacjach społecznych (30%)
- Uzależnienie behawioralne (25%)
- Cyberprzemoc (15%)
- Zaburzenia depresyjno-lękowe. Wzrastająca ilość problemów psychicznych (15%)
- Podejmowanie zachowań ryzykownych (10%)
- Zachowania suicydalne (5%)
- Trudna współpraca z rodzicami

Zdiagnozowane problemy rodzin dzieci uczęszczających do specjalistycznych placówek wsparcia dziennego

- problemy opiekuńczo- wychowawcze – 69% rodzin
- problemy z nadużywaniem/uzależnieniem od alkoholu – 27 %
rodzin
- problemy z używaniem/uzależnieniem narkotyków – 4 % rodzin

Centrum Zdrowia Psychicznego – Szpital Miejski Sp. z o.o. im. Jana Garduły

Zdiagnozowane w 2022 r. problemy uczestników programu terapeutycznego dla osób w wieku od 10 do 35 roku życia zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od środków psychoaktywnych, nawyków i popędów:

- 2 osoby demoralizacja (11 i 14 lat),
- 1 osoba zażywanie substancji psychoaktywnych (15 lat),
- 1 osoba zaburzenia depresyjne (16 lat),
- 1 osoba nadmierne korzystanie z komputera (17 lat),
- 5 osób zażywanie narkotyków (17 lat, 17 lat, 21 lat, 25 lat ,28 lat),
- 1 osoba hazard (25 lat).

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Rodzaje problemów z jakimi głównie zgłaszają się klienci do OIK to: konflikty w rodzinie, stres/lęk, nagle zdarzenia losowe, bezdomność, żałoba, przemoc domowa, problemy adaptacyjne uchodźców z Ukrainy.

	2022	2023
Przemoc szkolna/konflikty rówieśnicze	6	6
Myśli samobójcze do 18 r.ż.	1	1
Próby samobójcze do 18 r.ż.	-	2
Myśli samobójcze po 18 r.ż.	1	1
Próby samobójcze po 18 r.ż.	1	2*
Samookaleczenia do 18 r.ż.	2	3

*w tym 1 próba samobójcza zgłoszona telefonicznie spoza Świnoujścia

INTERWENCJA KRYZYSOWA

W strukturach MOPR funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w którym poradnictwo, w dni robocze w godz. od 7.00 do 18.00 świadczy: psycholog, pedagog i prawnik. Średni czas oczekiwania na poradę psychologa wynosi około 1 tygodnia, do pozostałych specjalistów - klienci umawiani są na bieżąco.

Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej													
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
593	546	378	333	343	330	360	330	325	312	380	396	354	256

Podejmowane działania w zakresie oświaty

- Stałe monitorowanie sytuacji wychowawczej uczniów
- Weryfikacja zgłoszeń niepokojących sytuacji
- Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów
- Realizacja zagadnień z planu wychowawczo – profilaktycznego
- Przeprowadzanie tematycznych warsztatów dla uczniów przez specjalistów
- Konferencje skierowana do rodziców
- Pedagogizacja rodziców

- Przeprowadzanie rozmów prewencyjnych przez przedstawiciela Komendy Miejskiej Policji.
- Współpraca z Fundacją Motywacja i Działanie oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną
- Konsultacje pedagogiczne i psychologiczne dla uczniów i rodziców
- Kierowanie do specjalistów w celu pogłębienia diagnozy i dostosowania form działania
- Prowadzenie zajęć dotyczących asertywności, radzenia sobie z przemocą, hejtem, tolerancją i empatią
- Wskazywanie na sposoby bezpiecznego i aktywnego spędzania czasu wolnego
- Propagowanie zdrowego stylu życia.

- Stałe eliminowanie lęków, poczucia zagrożenia
- Uświadamianie konsekwencji wynikających z zagrożeń zażywania środków psychoaktywnych
- Zajęcia indywidualne: TUS, Trening Funkcji Poznawczych, Trening Uważności, Psychoedukacja, Trening Zastępowania Agresji
- Przeprowadzanie zajęć integracyjnych
- Szkolenia rad pedagogicznych w zakresie spraw wychowawczych
- Udostępnianie ważnych informacji na stronach internetowych placówki.
- Powoływanie i działalność zespołów kryzysowych
- Organizacja rewalidacji oraz pomocy psychologiczno – pedagogicznej zgodnie z zaleceniami z orzeczeń i opinii

Projekty i przedsięwzięcia realizowane przez placówki

- Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej
- Realizacja projektu eMocje w głowie – UNICEF Polska
- Warsztaty realizowane z projektu zdrowie na wyspach "Zdrowo jemy - zdrowo żyjemy"
- Realizacja programu antynikotynowego „Bieg po zdrowie”
- Realizacja programu profilaktycznego „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”
- Warsztaty w ramach programu ‘Kompas’, na temat praw dziecka
- Realizacja programu ART., Unplugged, szkolna interwencja profilaktyczna
- Dzień świadomości o autyzmie
- Dzień osób niepełnosprawnych

- Program profilaktyczny „Trzymaj Formę”
- Autorskie programy profilaktyczne: Jestem świadomy czym są narkotyki, więc nie biorę. Zdrowie i substancje psychoaktywne
- Dzień bezpiecznego Internetu
- Elementy programu „Bezpiecznie w dorosłość”
- Program profilaktyczny – FRED goes ned
- Tydzień Zdrowia Psychicznego
- Regionalne pogotowie kryzysowe
- Tydzień mózgu
- Realizacja projekt „Rozejrzyj się”
- Realizacja projektów „Cięża bez alkoholu, „Trzeźwy kierowca”, „Doping w sporcie”.

Centrum Zdrowia Psychicznego – Szpital Miejski Sp. z o.o. im. Jana Garduły

W ramach Centrum prowadzone są:

- Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu,
- Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- Poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- Oddział dzienny psychiatryczno –rehabilitacyjny dla dorosłych,
- Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu,
- Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych,
- Zespół leczenia środowiskowego.

Centrum Zdrowia Psychicznego – Szpital Miejski Sp. z o.o. im. Jana Garduły

W ramach Centrum realizowane są następujące programy terapeutyczne:

- ponadpodstawowy program wspomagający rehabilitację osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- program terapeutyczny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików,
- program terapeutyczny dla pacjentów doświadczających przemocy domowej,
- program profilaktyczno-terapeutyczny dla osób w wieku od 10 do 35 roku życia zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od środków psychoaktywnych, nawyków i popędów,
- program profilaktyczno-terapeutyczny dla rodziców dzieci zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od środków psychoaktywnych
- program ponadpodstawowy dla dorosłych osób uzależnionych od narkotyków
- program Candis dla użytkowników przetworów konopi

Centrum Zdrowia Psychicznego - program dla osób w wieku 10-35 lat zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków psychoaktywnych, nawyków i popędów.

Liczba osób do 18 r. ż. objętych programem profilaktyczno-terapeutycznym uzależnionych od narkotyków /Liczba osób objętych programem profilaktyczno-terapeutycznym w wieku 10-35 lat*.

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
18	17	21	22	16	19	9	12	17	23	7	2	9	11*

Centrum Zdrowia Psychicznego - program profilaktyczno-terapeutyczny dla rodziców/opiekunów dzieci i młodzieży z problemami uzależnień od środków psychoaktywnych oraz czynności.

Liczba rodziców i opiekunów osób do 18 r. ż uczestniczących w programie profilaktyczno–terapeutycznym													
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
27	37	33	19	24	25	17	17	7	13	17	9	5	14

Centrum Zdrowia Psychicznego – program terapeutyczny Candis

Program adresowany do problemowych użytkowników przetworów konopi, powyżej 16 roku życia. Program składa się z 10 sesji trwających 90 min. każda, które realizowane są w ciągu od 2 do 3 miesięcy i mają charakter indywidualnych rozmów z psychoterapeutą.

Statystyka Program Candis	2019	2020	2021	2022
Liczba uczestników	22	24	32	30

Programy adresowane do rodziców/opiekunów

Celem oddziaływań jest wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów. Co roku realizowane są dwa z trzech nw. modułów:

- 1) Szkoła dla rodziców i wychowawców,
- 2) Rodzeństwo bez rywalizacji,
- 3) Nastolatek.

LICZBA RODZICÓW/OPIEKUNÓW									
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
34	36	33	32	37	44	48	36	55	54

Treningi Zastępowania Agresji i Umiejętności Prospołecznych (ART)

Celem programu jest nauka ok. 100 podstawowych umiejętności prospołecznych, które mają ułatwić uczestnikom przystosowanie się do wymogów życia codziennego. Od 2010r. w treningach Art. wzięło udział **1.497 osób**.

Liczba uczestników												
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
90	77	100	101	133	155	158	191	197	129	27	44	95

Program Unplugged

Celem głównym programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki) przez młodzież w wieku 12-14 lat. Od 2015 r. w programie Unplugged wzięło udział **710** uczniów.

Liczba uczestników							
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
106	106	93	98	138	65	46	58

Program z zakresu profilaktyki selektywnej dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym

Celem programu jest psychoedukacja i integracja dzieci i młodzieży, tak aby stworzyć im możliwość powrotu lub bezpiecznego uczestnictwa w środowisku szkolnym i rówieśniczym Program adresowany jest do osób w wieku 12-18 lat.

	Liczba uczestników						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zajęcia integracyjno–terapeutyczne pn. „Ja wśród ludzi	9	19	19	18	18	24	27
Zajęcia terapeutyczne „Ja i mój wewnętrzny świat	0	18	20	8	16	17	16

Program terapeutyczny dla młodzieży przejawiającej zachowania autodestrukcyjne

W roku 2023 uruchomiono nowy program terapeutyczny dla młodzieży przejawiającej zachowania autodestrukcyjne, który realizowany jest w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej. W ramach programu, przekazano Poradni środki finansowe na dodatkowe 180 godzin terapii.

Kampania edukacyjno-informacyjna dotycząca bezpiecznego korzystania z Internetu.

Kampania adresowana jest do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów.

W ramach kampanii odbywają się zajęcia w palcówkach oświatowych, podczas których zostanie przekazana wiedza m.in. na temat:

- wizerunku w sieci, ochrony prywatności,
- zagrożeń online (np.: kradzież tożsamości, grooming, seksting, cyberprzemoc),
- reagowania na zagrożenia, zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

Dodatkowo dla rodziców/opiekunów przygotowany został informator zawierający m.in. :

- informacje na temat zagrożeń online (np.: kradzież tożsamości, grooming, seksting, cyberprzemoc),
- sposobów kontroli rodzicielskiej, w tym: możliwości założenia bezpłatnych aplikacji wspierających rodziców w zapewnieniu dzieciom bezpieczeństwa w sieci, systemu klasyfikacji gier, zasobów pomocowych Gminy Miasto Świnoujście, infolinii ogólnopolskich.

Kampania edukacyjno–informacyjna na temat szkodliwości środków psychoaktywnych.

Od września do grudnia br. na terenie ponadpodstawowych placówek oświatowych realizowana będzie kampania edukacyjno–informacyjna na temat szkodliwości środków psychoaktywnych, w ramach zajęć z młodzieżą prowadzone będą następujące bloki tematyczne:

- Cięża bez używek,
- Trzeźwy kierowca,
- Doping w sporcie.

Animator profilaktyczny

W okresie od maja do września br. na wybranych miejscach aktywności fizycznej prowadzone są przez psychologów, nauczycieli wychowania fizycznego, edukacji wczesnoszkolnej zajęcia dla dzieci i młodzieży.

- Świat Zabaw Sportu i Rekreacji dla Każdego przy ul. Grunwaldzkiej,
- Pump truck przy ul. Grunwaldzkiej,
- boisko Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Białoruskiej 2,
- Platanowy Raj przy ul. Malczewskiego,
- Street Workout w Parku Chopina.

Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego

Na terenie miasta funkcjonują trzy placówki wsparcia dziennego:

- przy ul. Dąbrowskiego 4 (dzieci w wieku szkolnym)
- przy ul. Modrzejewskiej 20 (dzieci w wieku szkolnym)
- przy ul. Sosnowej 16 (dzieci w wieku przedszkolnym).

Formy pracy z dziećmi:

- zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności: plastyczne, muzyczne, teatralne, czytelnicze, kulinarne, gry i zabawy ruchowe,
- zajęcia socjoterapeutyczne – rozwijanie komunikacji interpersonalnej, radzenie sobie z emocjami i uczuciami,

Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego

Formy pracy z dziećmi:

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – rozwijanie zasobu pojęć oraz werbalizacji myśli, wyrównywanie braków szkolnych, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego, usprawnianie motoryki małej,
- zajęcia logopedyczne.

Dodatkowo, placówki wsparcia dziennego prowadzą stałą współpracę z rodzicami uczestników oraz pedagogami szkolnymi, pracownikami MOPR, kuratorami sądowymi.

Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego

Specjalistyczna Dziennego	Placówka	Wsparcia	ul. Sosnowa	ul.Dąbrow- skiego	ul.Modrze- jewskiej	Razem
Liczba miejsc w placówce			30	25	30	85
Średnia dzienna liczba dzieci, które skorzystały z oferty			16	18	9	43
Liczba dzieci, które skorzystały z oferty w ciągu roku			40	38	30	108

Centrum Wolontariatu

Zadanie prowadzi Fundacja Speak Up w siedzibie Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Chrobrego 22. W ramach wolontariatu młodzież angażuje się w działania na rzecz społeczności lokalnej. W roku 2023 zadeklarowanych jest 35 wolontariuszy - liczba ta cały czas rośnie!

Przykładowe przedsięwzięcia:

- Świąteczna zbiórka żywności – w ciągu 2 dni zebrano 506.800 kg,
- sprzątanie lasu za Bricomarche, terenów przy ulicy Markiewicza, wydm, Akcja Kartka dla Seniora, Festiwal Baniek Mydlanych, Festyn Zdrowotny, Klub Rodzica Zastępczego.

Pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży
jako alternatywa zachowań ryzykownych.

W roku 2022 przekazano środki finansowe 18
podmiotom realizującym zajęcia sportowe.

Z oferowanych zajęć sportowych skorzystało łącznie
1.085 osób (dzieci i młodzież).

Rok szkolny	Liczba uczniów posiadająca orzeczenie o potrzebie kształcenie specjalnego	Liczba uczniów posiadająca orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	Liczba uczniów posiadających opinie	Liczba uczniów mających zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia
2020/2021	114	14	483	30
2021/2022	132	13	448	45
2022/2023	155	12	454	35

Rodzaje zajęć realizowanych dla uczniów w ramach rewalidacji oraz pomocy psychologiczno - pedagogicznej

- Korekcyjno - kompensacyjne
- Rozwijające kompetencje społeczno – emocjonalne
- Terapia pedagogiczna
- Logopedyczne
- Wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

- Muzykoterapia
- Dogoterapia
- Hipoterapia
- Terapia ręki
- Wspomaganie
- Socjoterapia
- Integracja sensoryczna
- Biofeedback

Etaty specjalistów w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasto Świnoujście

- Pedagog – 16,63 etatu
- Pedagog specjalny – 10,04
- Psycholog – 10,97 etatu
- Logopeda – 11,6 etatu
- Terapeuta pedagogiczny – 10,9 etatu
- Nauczanie wspomagające- 25,95 etatu
- Reeducator – 2,27 etatu

- Obowiązkowa liczba etatów specjalistów według kryterium Ministerstwa Edukacji i Nauki dla Gminy Miasto Świnoujście to 21, 31 etatu
- Miasto Świnoujście zatrudnia 62,41 etaty specjalistów
- Łączna liczba godzin zajęć z rewalidacji i pomocy psychologiczno – pedagogicznej w placówkach wynosi 2256 godzin tygodniowo
- Środki finansowe przeznaczane na ogólnie pojętą pomoc psychologiczno – pedagogiczną wyniosły w 2022 r. 7.296.187 zł

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna realizowana w ramach projektów zewnętrznych

- POMORZE ZACHODNIE – WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.
- Środki finansowe przyznane miastu przeznaczone są na zabezpieczenie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów szkół i placówek edukacyjnych w celu minimalizacji negatywnych skutków związanych z występowaniem pandemii COVID-19.

- W mieście do projektu przystąpiło 7 szkół.
- Zajęcia, które były realizowane to:
 - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (matematyka, j. polski, j. angielski, j. niemiecki, biologia),
 - zajęcia rozwijające uzdolnienia (matematyka, j. polski, j. angielski, koło informatyczne, chemia, plastyka, technika),
 - zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się,
 - różne porady i konsultacje z psychologiem,
 - zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne;
- Kosz projektu – 249.343.92 zł

- Miasto realizowało dodatkowe zajęcia w ramach wsparcia szkół w zakresie zorganizowania dodatkowych zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej przekazanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Do programu przystąpiło 10 szkół, w tym: 7, dla których organem prowadzącym jest miasto i 3 placówki, dla których organem prowadzącym jest inna jednostka niż JST.
- Kwota otrzymana – 146.928 zł
- Liczba zrealizowanych godzin w projekcie – 1341
- Liczba uczniów zaangażowanych w projekt - 3715

Środki finansowe przeznaczone w budżecie Gminy na finansowanie działań adresowanych do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców opiekunów w latach 2021-2023.

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży	820.209 zł	619.415 zł	800.000 zł
Funkcjonowanie Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego	798.000 zł	866.800 zł	733.940 zł
Programy i działania profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów	164.138 zł	252.080 zł	355.420 zł
Funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	320.382 zł	351.417	324.708 zł
Programy terapeutyczne realizowane przez Szpital Miejski im. Jana Garduły Sp. z o.o. adresowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów	40.096 zł	56.220 zł	56.220 zł
Wolontariat	10.000 zł	35.000 zł	60.000 zł

Plany - Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

- programy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (w tym: ortoreksja, bigoreksja) – indywidualne konsultacje dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów
- warsztaty dla dzieci i młodzieży mające na celu przeciwdziałanie mowie nienawiści
- warsztaty dla pracowników oświaty dotyczące skutecznego reagowania w przypadku zachowań autodestrukcyjnych (samookaleczenia, próby suicydalne)
- warsztaty dla pracowników oświaty nt skutecznej profilaktyki

Plany - Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

- w partnerstwie z samorządem województwa utworzenie Centrum Pogotowia Kryzysowego
- przeprowadzenie supervizji kadry Centrum Zdrowia Psychicznego
- kontynuacja kampanii dot. bezpiecznego korzystania z Internetu
- spotkania dla rodziców/kluby dyskusyjne (wykorzystanie własnych zasobów żłobki, przedszkola, szkoły)
- Szkolenie trenerów Programu Szkoła dla rodziców, Treningów Umiejętności Prospołecznych i Zastępowania Agresji

Plany – Placówki Oświatowe, Wydział Edukacji

- Przeprowadzanie szkoleń dla kadry z zakresu zdiagnozowanych problemów
- Przeprowadzenie (we wrześniu) szkolenia dla wszystkich nauczycieli z miasta na temat zachowań suicydalnych, przyczyn oraz schematu reakcji
- Przeprowadzanie dla uczniów warsztatów na temat zdiagnozowanych problemów
- Realizacja projektów i programów profilaktycznych

- Realizacja konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- Pedagogizacja rodziców
- Wypracowanie skutecznych metod i motywowania rodziców do spotkań
- Organizacja nauki dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Pozyskiwanie psychologów oraz kształcenie własnej kadry w tym kierunku

KONIEC

Dziękujemy za uwagę.